

2013 թ. հունիսի 25-ի ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստին մասնակցում էին՝ ՀՀ ԿԲ նախագահ Արթուր Զավադյանը, ՀՀ ԿԲ նախագահի տեղակալ Ներսես Երիցյանը, խորհրդի անդամներ Աշոտ Մկրտչյանը, Արթուր Ստեփանյանը, Վախթանգ Աբրահամյանը, Արմենակ Դարբինյանը, Օլեգ Աղասյանը:

Խորհրդի նիստը սկսվեց հունիսի 25-ի դրությամբ Իրավիճակային հաշվետվության ներկայացմամբ: Քննարկվեցին գնաճի, արտաքին միջավայրի, իրական, հարկաբյուջետային և դրամավարկային հատվածների զարգացումները:

2013 թ. հունիսին արձանագրվել է 0.1% գնանկում, ինչի արդյունքում 12-ամսյա գնաճը կազմել է 6.5%՝ գերազանցելով տատանման թույլատրելի միջակայքի վերին սահմանը: Հունիսի գնանկումը պայմանավորվել է առավելապես պարենային ապրանքների գների նվազմամբ՝ 0.5% (նպաստումը՝ 0.3 տոկոսային կետ), որի կառուցվածքում նվազում է դիտվել «Բանջարեղեն և կարտոֆիլ» և «Միրգ» ապրանքախմբերի գներում՝ համապատասխանաբար 8.1% և 0.4% (ընդհանուր նպաստումը գնանկմանը՝ 0.52 տոկոսային կետ): Մայիսին բնականոն գնաճը կազմել է 0.38%, որի պարագայում 12-ամսյա ցուցանիշը ձևավորվել է 5.3% մակարդակում:

Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշը 2013 թ. հունվար-մայիսին՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ կազմել է 5.3%: Վերջինս շարունակել է հիմնականում պայմանավորվել արդյունաբերության և ծառայությունների ճյուղերի աճերով՝ համապատասխանաբար 8.0% և 4.8%: Գյուղատնտեսության և շինարարության ճյուղերի թողարկման ծավալների աճերը կազմել են համապատասխանաբար 1.3% և -8.8%: Նշված զարգացումների պահպանման պարագայում 2013 թ. երկրորդ եռամսյակի տնտեսական աճի ցուցանիշը կձևավորվի շուրջ 7% մակարդակում:

Արտաքին ապրանքաշրջանառությունը բնութագրող ցուցանիշներից 2013 թ. հունվար-մայիսին՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ արտահանումն (ըստ առևտրի վիճակագրության՝ ՖՕԲ) ավելացել է 9.2%-ով, իսկ ներմուծումը (ըստ առևտրի վիճակագրության՝ ՍԻՖ)՝ նվազել 2.6%-ով: Ֆիզիկական անձանց ոչ առևտրային բնույթի փոխանցումների զուտ ներհոսքը նույն ժամանակահատվածում աճել է տ/տ 10.4%-ով:

2013 թ. երկրորդ եռամսյակում, նախորդ տարում դրսևորված գյուղատնտեսության առաջարկի շուկի մարման ազդեցության արդյունքում, դիտվել է մասնավոր սպառման աճի տեմպերի դանդաղում, իսկ մասնավոր ներդրումների մասով շարունակվել է սպասվածից ավելի դանդաղ տեմպերով վերականգնման միտումը՝ պայմանավորված շինարարության և արդյունաբերության ճյուղերի աճի տեմպերի դանդաղմամբ: Ըստ ԿԲ գնահատումների, եռամսյակը կավարտվի մասնավոր սպառման տ/տ 5.5% և մասնավոր ներդրումների տ/տ 4.1% աճերով: Հարկաբյուջետային քաղաքականության ազդեցությունը համախառն պահանջարկի վրա երկրորդ եռամսյակի արդյունքներով գնահատվում է նախատեսվածի համեմատ առավել զսպող՝ պայմանավորված հիմնականում արտաքին ֆինանսավորմամբ իրականացվող ծրագրերով նախատեսված միջոցների թերստացման հետևանքով պետական ծախսերի տնտեսումներով:

Խորհրդի նիստում ներկայացվեցին նաև ֆինանսական շուկայի զարգացումները: Երկրորդ եռամսյակում, ԿԲ կողմից վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի անփոփոխ մակարդակի պահպանման պարագայում, ֆինանսական շուկայի տոկոսադրույքները ցուցաբերել են համեմատաբար կայուն վարքագիծ՝ չնչին նվազման միտումներով: Միջբանկային ռեպո միջին ամսական տոկոսադրույքը հունիսի վերջի դրությամբ կազմել է 8.5% (մարտի վերջի նկատմամբ նվազումը 0.3 տոկոսային կետ), մինչև 1 տարի մարման ժամկետով պետական պարտատոմսերի առաջնային շուկայում միջին տոկոսադրույքը՝ շուրջ 9.0% (նվազումը՝ 0.5 տոկոսային կետ), բորսայական միջբանկային վարկերի միջին տոկոսադրույքը՝ 8.0% (նվազումը՝ 0.2 տոկոսային կետ):

ՀՀ արտարժույթի շուկայում հունիսի վերջի դրությամբ ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ դրամի միջին փոխարժեքը՝ մարտի միջինի համեմատությամբ արժևորվել է 0.5%-ով՝ կազմելով 412.6 դրամ, եվրոյի նկատմամբ՝ արժեզրկում 1.2%-ով՝ կազմելով 543.6 դրամ, ՌԴ ռուբլու նկատմամբ՝ արժևորվել 5.5%-ով՝ կազմելով 12.8 դրամ:

2013 թ. մայիսի արդյունքներով ձևավորվել է դրամավարկային հետևյալ միջավայրը. փողի և դրամային զանգվածների 12-ամսյա աճերը կազմել են համապատասխանաբար 17.8% և 10.2%, որոնց կառուցվածքում դրամային ավանդների աճը կազմել է տ/տ 15.4%, իսկ արտարժույթային ավանդներինը՝ 27.5%: Ֆինանսական համակարգի կողմից տնտեսության վարկավորման աճը կազմել է տ/տ 20.6%՝ կառուցվածքում պահպանելով արտարժույթային վարկերի գերակշռությունը:

2013 թ. երկրորդ եռամսյակում պահպանվել են զարգացած երկրների պարտքային հիմնախնդիրների քաղաքական լուծումների վերաբերյալ անորոշությունները և համաշխարհային տնտեսական աճի տեմպերի

դանդաղման միտումները: Այդ պայմաններում հումքային և պարենային հիմնական ապրանքների միջազգային շուկաներում գրանցվել են գնանկումային միտումներ: Այսպես, «Intercontinental Exchange» (ICE) բորսայում գնանշվող Brent տեսակի հում նավթի մեկ բարեյի միջին գնի նվազումը նախորդ եռամսյակի նկատմամբ գնահատվում է 8.7% (տ/տ 5.3% նվազում): Արդյունաբերական մետաղներից Լոնդոնի մետաղների բորսայում գնանշվող պղնձի գնի նվազումը ակնկալվում է եռ/եռ 8.8% (տ/տ 7.8% նվազում):

Պարենի և գյուղատնտեսության կազմակերպության (FAO) կողմից ս.թ. հունիսի 6-ին հրապարակված պարենի գների ինդեքսը 2013 թ. մայիսին՝ նախորդ ամսվա նկատմամբ նվազել է 0.28%-ով, որի պայմաններում նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ ինդեքսը աճել է 5.1%-ով:

Երկրորդ եռամսյակի արդյունքներով գնահատվում է ԱՄՆ Գյուղեպարտամենտի կոշտ կարմրահատ ցորենի արտահանման գնի նվազում եռ/եռ 2.0%-ով (տ/տ 17.1% աճ) և «New York Board-Intercontinental Exchange» (NYB-ICE) բորսայում գնանշվող անմշակ շաքարավազի գնի նվազում եռ/եռ 5.5%-ով (տ/տ 19.5% նվազում):

Երկրորդ եռամսյակում եվրոյի արժեզրկումը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ գնահատվում է շուրջ 1.1% (տ/տ արժևորումը՝ 1.9%):

Իրավիճակային հաշվետվության քննարկումից հետո խորհուրդը սկսեց քննարկումներն արտաքին և ներքին մակրոտնտեսական զարգացումների, դրամավարկային քաղաքականության ուղղությունների վերաբերյալ:

Խորհուրդն արձանագրեց, որ արտաքին հատվածում պահպանվել են համաշխարհային տնտեսական աճի տեմպերի դանդաղման միտումները: Այդ պայմաններում ինչպես հումքային, այնպես էլ պարենային հիմնական ապրանքների միջազգային շուկաներում գրանցվել են գնանկումային միտումներ: Այս զարգացումների ներքո, կանխատեսվող հորիզոնում արտաքին հատվածը կբնութագրվի համաշխարհային տնտեսական աճի վերականգնման դանդաղ տեմպերով և ոչ գնաճային ազդեցություններով:

Խորհուրդը գնահատեց, որ վերջին զարգացումների համաձայն ՀՀ տնտեսությունում, ինչպես և ակնկալվում էր, շարունակվել է գյուղատնտեսության առաջարկի շուկի աստիճանական մարման ազդեցությամբ իրական սպառման՝ նախորդ տարում ձևավորված հավելուրդային աճի կրճատումը, ինչը ուղեկցվել է նաև Կառավարության կողմից իրականացված կանխատեսվածից ավելի զսպող հարկաբյուջետային քաղաքականությամբ: Արդյունքում, կանխատեսվող հորիզոնում գնաճի վրա ներքին պահանջարկի ազդեցությունը մնում է ոչ գնաճային: Նշված գնանկումային գործոնների պայմաններում երկրորդ եռամսյակում գնաճային միջավայրի ընդլայնումը պայմանավորվել է հիմնականում գյուղատնտեսության ճյուղի բացասական զարգացումներով, մասնավորապես՝ եղանակային վատ պայմանների հետևանքով վեգետացիոն շրջանի ուշացմամբ, ինչպես նաև ձևավորված գնաճային սպասումներով: Դա արտահայտվել է պարենային ապրանքների գների՝ սպասվածից քիչ անկմամբ, որի արդյունքում էլ, ըստ ԿԲ գնահատումների, կիսամյակը կավարտվի 12-ամսյա գնաճի՝ կանխատեսվածից բարձր ցուցանիշով:

Հաշվի առնելով վերոնշյալ զարգացումները, ինչպես նաև այն հանգամանքը, որ ձևավորված բարձր գնաճային միջավայրը ժամանակավոր առաջարկի շուկի արդյունք է, ԿԲ խորհուրդը նպատակահարմար է գտնում անփոփոխ թողնել վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը: ՀՀ ԿԲ կողմից դրական իրական տոկոսադրույքի պահպանումը հնարավորություն կտա խարսխել գնաճային սպասումները և նպաստել տնտեսական ակտիվության բարձրացմանը: Վերջինիս օժանդակել է նաև ԿԲ մեկ այլ գործողություն՝ դրամով պարտադիր պահուստավորման նորմայի իջեցումը, որով ԿԲ-ն բավարար դրամային իրացվելիություն է ապահովել տնտեսություն:

Միաժամանակ, ԿԲ-ն պատրաստ է համապատասխանորեն արձագանքել հուլիսից էներգակիրների սակագների բարձրացման ազդեցությամբ գնաճային սպասումների և դրա երկրորդային ազդեցությունների դրսևորումներին:

Այս պարագայում գնահատվում է, որ մինչև հաջորդ տարվա երկրորդ կիսամյակ 12-ամսյա գնաճը կմոտենա 4% նպատակային ցուցանիշին և կանխատեսվող հորիզոնում կպահպանվի դրա շրջանակներում, իսկ տնտեսական աճը կձևավորվի իր հավասարակշիռ մակարդակում:

2013 թ. հունիսի 25-ի նիստում ԿԲ խորհուրդը որոշեց անփոփոխ թողնել ԿԲ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը՝ 8.0%: Լոմբարդային ռեպոյի և ներգրավված միջոցների տոկոսադրույքները սահմանվում են համապատասխանաբար 9.5% և 6.5%:

Հաղորդագրությունից օգտվելու դեպքում հղումը սկզբնաղբյուրին պարտադիր է:

ԿԲ հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

հեռ/ֆաքս. 56 37 61 էլ-փոստ. mcba@cba.am www.cba.am